

Saveti za podsticanje razvoja govora i jezika

- ▶ **Upotrebite glasan, pevani glas.** Ovo vam pomaže da zadržite detetovu pažnju dok mu govorite.
- ▶ **Igrajte se zvukovima.** Budite zanimljivi dok se igrate i pravite zvukove koji su povezani sa onim što dete radi.
- ▶ **Koristite izraze lica i gestove** da biste preneli značenje reči.
- ▶ **Opisujte svoje postupke** dok oblačite, hranite i kupate svoje dete. Uparivanje istih reči sa rutinskim aktivnostima je odličan način da se razvije jezik.
- ▶ **Podstaknite dvosmernu komunikaciju.** Kada vaše dete komunicira sa vama koristeći zvukove, reči ili gestove, ne zaboravite da jedno drugom odgovarate i da se smenjujete u “razgovoru”.
- ▶ **Čitajte sa svojim detetom.** “Čitanje” može jednostavno da znači opisivanje slika bez praćenja pisanih reči. Izaberite knjige sa velikim, živopisnim slikama i ohrabrite svoje dete da pokaže i imenuje poznate predmete.
- ▶ **Proširite rečnik svog deteta** na osnovu reči koje već zna. Na primer, ako vase dete kaže “pas”, možete reći “Da, to je veliki pas!”
- ▶ **Ponovite fraze vašeg deteta.** Ako vaše dete pravi govornu ili jezičku grešku, odgovorite sa njegovom frazom u pravilnom obliku. To im pomaže da nauče pravilan izgovor i gramatiku. Na primer, ako vaše dete kaže “Kuca velika”, možete da odgovorite sa “Da, kuca je velika.”

Dva tipa komunikacijskih veština

Od rođenja beba počinje da razvija dve komunikacijske veštine koje će nastaviti da nadograđuje i koristi tokom svog života:

- **Receptivna komunikacija** je sposobnost da se prime i razumeju poruke od druge osobe. Beba demonstrira ovu veštinu tako što okreće glavu prema vašem glasu i odgovara na jednostavna uputstva.
- **Ekspresivna komunikacija** je sposobnost da se prenesu poruka drugoj osobi putem zvukova, govora, znakova ili pisanja. Plakanje, brbljanje i upotreba govora tela su primeri ranih ekspresivnih veština deteta.

Uvod u razvoj govora i jezika

Pathways.org. osnažuje roditelje i zdravstvene stručnjake BESPLATNIM alatima i resursima kako bi usavršili motorički, senzorni i komunikacijski razvoj deteta.

800-955-CHILD (2445)
friends@pathways.org
www.pathways.org

Pathways.org je 501©(3) neprofitna organizacija.

Slobodno kopiranje.

BEZ IZMENA.
 OSIM UZ DOZVOLU
 PATHWAYS.ORG.
 Dozvola za citiranje
 bilo kog dela ovog rada
 mora biti odobrena od
 Pathways.org. Materijali
 su obezbeđeni besplatno;
 nikakvi dodatni troškovi
 ne mogu biti naplaćeni
 za bilo koji od materijala
 Pathways.org bez
 prethodnog pismenog
 odobrenja
 ©2019

BESPLATNI alati za usavršavanje razvoja dece

Pathways.org je 501©(3) neprofitna organizacija.

DO

3.

MESECA

- Uspostavlja kontakt očima
- Različito plače za različite potrebe, npr. kada je gladno ili umorno
- Guče i osmehuje se

- Okreće glavu prema izvoru zvuka ili glasa
- Umiri se ili se osmehuje u odgovoru na zvuk ili glas
- Pokazuje zainteresovanost za lica

DO

6.

MESECA

- Počinje da koristi suglasnike dok brblja, npr. "da, da, da"
- Koristi različite zvukove za izražavanje osećaja
- Brblja da bi privuklo pažnju

- Sluša i reaguje kada mu govorimo
- Reaguje na iznenadnu buku i zvukove
- Uočava igračke koje proizvode zvuk

DO

9.

MESECA

- Imitira zvukove
- Koristi više različitih zvukova i kombinacija slogova dok brblja
- Učestvuje u dvosmernoj komunikaciji

- Prepoznaje zvuk svoga imena
- Gleda u poznate predmete i ljude kada ih imenujemo
- Prati neke rutinske komande kada su u paru sa gestovima

DO

12.

MESECA

- Sa značenjem koristi "mama" i "tata"
- Imitira govorne zvukove
- Brbljanje ima melodiju i ritam govora

- Odgovara na "ne"
- Odgovara na jednostavne naloge, npr. "Dodi ovamo"
- Obraća pažnju na ono što gledate i pokazujete

DO

15.

MESECA

- Može da koristi 5-10 reči
- Imitira jednostavne reči i radnje
- Kombinuje glasove i gestove

- Dosledno prati jednostavna uputstva
- Pokazuje zainteresovanost za slike
- Može da prepozna 1-2 dela tela kada ih imenujemo

DO

18.

MESECA

- Ponavlja reči koje je čulo u govoru
- Odgovara na pitanja
- Nastavlja da proizvodi govor – slično brbljanju

- Pokazuje poznate objekte i lica na slikama
- Razume "u" i "na"
- Odgovara na da/ne pitanja klimanjem/odmahivanjem glavom

DO

21.

MESECA

- Koristi najmanje 50 reči
- Dosledno imitira nove reči
- Imenuje predmete i slike

- Razume proste zamenice (ja, ti, moje)
- Brzo razume nove reči
- Prepoznaje 3-5 delova tela kada ih imenujemo

DO

24.

MESECA

- Koristi gestove i reči u zamišljenoj igri
- Počinje da koristi fraze od 2 reči
- Koristi proste zamenice (ja, ti, moje)

- Razume reči koje označavaju radnju
- Prati dva povezana uputstva, npr. "Uzmi svoju jaknu i donesi mi je."
- Uživa u slušanju priča

DO

30.

MESECA

- Dosledno koristi fraze od 2-3 reči
- Koristi "u" i "na"
- Najmanje 50% govora je razumljivo za negovatelje

- Prati dva nepovezana uputstva, npr. "Daj mi loptu i idi da uzmeš svoju jaknu."
- Razume osnovne imenice i zamenice
- Razume "moje" i "tvoje"

DO

36.

MESECA

- Postavlja "šta" i "gde" pitanja
- Koristi množinu, npr. "kuće"
- Većina govora je razumljiva za negovatelje

- Razume većinu jednostavnih rečenica
- Jednostavno razumevanje pojmova uključujući boju, prostor, vreme
- Razume "zašto" pitanja

**Zapamtite da treba da korigujete uzrast ako je vaše dete rođeno pre vremena.*